

**ONTWERP VAN DECREET TOT WIJZIGING VAN HET DECREET VAN 20
DECEMBER 2013 BETREFFENDE DE CULTUURPRIJZEN VAN DE VLAAMSE
GEMEENSCHAP**

Samenvatting

Dit decreet heeft tot doel om de categorieën in het decreet van 20 december 2013 betreffende de Cultuurprijzen van de Vlaamse Gemeenschap aan te passen aan de maatschappelijke evolutie. Het betreft de introductie van enkele nieuwe categorieën, het updaten van enkele bestaande en het schrappen van enkele categorieën die eigenlijk niet zo goed passen binnen de focus van deze Cultuurprijzen en waarvoor andere kanalen allicht meer relevant zijn.

MEMORIE VAN TOELICHTING

I. ALGEMENE TOELICHTING

A. Situering

Het uitreiken van de Cultuurprijzen van de Vlaamse Gemeenschap (Ultimas) is een jarenlange traditie. De Vlaamse Gemeenschap geeft een expliciete blijk van erkenning van en stimulans aan het werk van de laureaat, omwille van het culturele, cultuurhistorische, vernieuwende en maatschappelijke belang. De Cultuurprijzen weerspiegelen ook de beleidsopties en de inhoudelijke lijnen waarvoor de Vlaamse cultuuroverheid en het gevoerde beleid staan.

Daarnaast vervullen de Cultuurprijzen ook een maatschappelijke functie, door hun zeggingskracht voor de media en hun betekenis voor een publiek. Ze vormen daarom een communicatiemiddel van en over een cultuur(deel)sector en het Vlaamse cultuurbeleid als geheel.

Artikel 77 van de Vlaamse Codex Overheidsfinanciën bepaalt dat dat als de waarde van een prijs de drempel van 7.000 euro overschrijdt, de prijs alleen kan toegekend worden krachtens een decreet.

B. Inhoud

Probleemstelling en omgevingsanalyse

De toekenning van de Cultuurprijzen wordt geregeld door het decreet van 20 december 2013 betreffende de Cultuurprijzen van de Vlaamse Gemeenschap. Dit decreet is echter aan een revisie toe. Cultuurbeleving is een steeds evoluerende beleving en bepaalde categorieën zijn nu niet vertegenwoordigd en andere bestaande categorieën komen misschien beter tot hun recht buiten de context van de Cultuurprijzen van de Vlaamse Gemeenschap.

Beleidsmaatregelen en doelstelling

Er worden drie nieuwe prijzen in het leven geroepen.

De Publieksprijs is erop gericht om personen of organisaties te kunnen belonen die moeilijk in andere categorieën ondergebracht kunnen worden. Dan denken we in eerste instantie aan exposities, spektakelvents, lichtshows, festivals, city-events, tentoonstellingen, musical, ... Al die zaken dragen bij aan de verbreding van cultuur en hebben dus hun plaats in deze nieuwe categorie.

Er komen Cultuurprijzen voor 'Opkomend talent' en 'Digitale Kunst' die alternerend zullen uitgereikt worden. De Cultuurprijs voor 'Opkomend Talent' is erop gericht om mensen kansen te geven met hun werk in de kijker te lopen. De Cultuurprijs voor 'Digitale Kunst' zal zich focussen op alle vormen van kunst waar digitale technieken aan te pas komen (animatie, elektronische kunst, interactieve kunst, videokunst, Virtual Reality, Augmented Reality, ...). Op die manier kunnen ook nieuwe technologieën in beeld gebracht en beloond worden.

Daar waar 'Vormgeving' en 'Architectuur' in het verleden nog alternerende categorieën waren, worden die nu samengevoegd tot één Cultuurprijs en wordt de terminologie in lijn gebracht met het nieuwe Kunstendecreet. Deze Cultuurprijs zal door het leven gaan als 'Architectuur & Toegepaste Kunsten'. Een samenvoeging komt er ook voor de Cultuurprijzen 'Roerend Erfgoed' en 'Immaterieel Erfgoed'. De categorie 'Film' wordt aangepast naar 'Film & Visuele Media', teneinde ook (mini)series, documentaires, reportages, tv-formats, ... te kunnen toelaten.

De focus dient echt gelegd te worden op cultuur en de expressie daarvan. De categorie 'Lokaal Cultuurbeleid' verdwijnt, omdat de Vlaamse regering verregaande autonomie verleend heeft aan de lokale besturen, zodat deze prijs niet meer tot zijn recht komt binnen dit decreet.

Tenslotte laten we ook de categorieën 'Cultureel Ondernemerschap' en 'Circus' alterneren. 'Circus' is nu al een alternerende categorie met 'Lokaal Cultuurbeleid', maar die laatste prijs wordt zoals gezegd geschrapt. We willen initiatieven rond 'Circus' blijven valideren, maar we alterneren vanaf nu met 'Cultureel Ondernemerschap'. Een circus is een onderneming, waardoor we het helemaal zouden kunnen onderbrengen bij Cultureel Ondernemerschap. Maar wegens de specificiteit van de circussector (met onder andere een eigen decreet) willen we deze om het jaar blijven valideren met een eigen Cultuurprijs.

Impactanalyse

Maatschappelijke impact

De maatschappelijke impact van Cultuur en de beleving ervan zijn niet te onderschatten. De toekenning van deze prijzen draagt bij tot de doelstelling en de missie van de Vlaamse overheid, namelijk om Cultuur breed en toegankelijk uit te dragen naar alle Vlamingen.

Het decreet heeft geen invloed op jongeren onder leeftijd van 25 jaar of mensen in armoede.

Budgettaire impact

Er wordt netto één extra prijs uitgereikt. De waarde wordt bepaald door de Vlaamse Regering, conform artikel 3 van het decreet van 20 december 2013 betreffende de Cultuurprijzen van de Vlaamse Gemeenschap. Op dit moment bedragen deze prijzen 10.000 euro, met uitzondering van de prijs voor Algemene Culturele Verdienste. Die laatste is 20.000 euro waard.

Bestuurlijke impact op de lokale en provinciale besturen en Brussel

Dit decreet heeft geen bestuurlijke impact op de lokale en provinciale besturen en Brussel.

Implementatie

Uitvoering

Het besluit van de Vlaamse Regering van 23 september 2016 betreffende de Cultuurprijzen van de Vlaamse Gemeenschap zal worden aangepast aan de bepalingen van dit ontwerp van decreet.

Handhaving en toezicht

Er zijn geen sancties opgenomen in dit decreet. Er is dan ook geen toezicht of sancties vereist.

Monitoring en evaluatie

De toekenning van deze prijzen wordt elk jaar geëvalueerd. Vanaf het moment dat deze nieuwe categorieën in voege treden, zal de evaluatie daarvan uiteraard ook gebeuren.

Inwerkingtreding

Dit decreet zal ingaan vanaf de toekenning van de Cultuurprijzen in 2021 (uitreiking 2022).

Overgangsbepalingen

Niet van toepassing.

C. Totstandkomingsprocedure

Het advies van de Strategische Adviesraad voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media (SARC) werd afgeleverd op 29 januari 2021.

(moet nog ingevuld worden – advies Raad van State)

II. TOELICHTING BIJ DE ARTIKELEN

Artikel 1

Dit artikel behoeft geen toelichting.

Artikel 2

Dit artikel wijzigt artikel 2 van het decreet van 20 december 2013 betreffende de Cultuurprijzen van de Vlaamse Gemeenschap. Volgende wijzigingen worden doorgevoerd:

- Worden toegevoegd als nieuwe categorie:
 - Publieksprijs
 - Opkomend Talent
 - Digitale Kunst
- Worden gewijzigd als categorie:
 - Architectuur & Toegepaste Kunsten
 - Roerend & Immaterieel Erfgoed
 - Film & Visuele Media
- Worden alternerend uitgereikt
 - Circus & Cultureel Ondernemerschap
 - Opkomend Talent en Digitale Kunst
- Wordt geschrapt als categorie:
 - Lokaal Cultuurbeleid

Artikel 3

Dit decreet zal ingaan vanaf de toekenning van de Cultuurprijzen in 2021 (uitreiking begin 2022).

De minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van
Buitenlandse Zaken, Cultuur, ICT en Facilitair Management,
Jan JAMBON